

NAGYVÁRAD

Hírtízesi ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő:

Felolvasó szerkesztő:

HEGEDŰS NÁNDOR MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és nyomdával: Károly híd
(Szilágyi Dezső)-utca 6

Nagy tervek a város fejlesztésére

Beszélgetés a polgármesterrel

Tegnap felkerestük dr. Bucico Coriolán polgármestert és beszélgettünk vele a város aktuális kérdéseiről. Különösképpen vezettetett hozzá, hogy a város egyre nagyobb mértékben veszi igénybe a polgárok áldozatkészségét és a város lakossága tulajdonképpen nem látja, hogy hova fordítják azokat a milliókat, amelyet tőle külföldi címeken kiperésnek. Beszélgetésünk kétségtelenül érdekes és tanulságos volt és igen szép koncepciójú városi politika kontúrjait vetítette elénk.

— Ön azt kérde — mondta a polgármester — mire fordítjuk a milliókat? Tesztünk körülnézni. Lerongyolódunk és eladódunk a lezajlott tíz esztendőben. A város épületeit elhanyagolták, tatarozást, parafalást nem végeztünk, úgy, hogy sürgősen kell a város épületeit jókarba hozni, hogy a romlás és kopás nagyobb vagyonszerveséggel ne szolgáljon nekünk. Régi épületei vannak a városnak, régi számlákat fizetünk ma is. A dűledező épületeket helyre kell állítani, a számlákat ki kell vetetni.

— Költségvetésileg provideálni a kiadásokat nem lehet. Amit áprilisban terveztünk, azt decemberre az értékeltolódások szörziussá teszik. Már gyakran a legelső költségvetésnél kiderült, hogy a szükségleteket a költségvetési tételek nem fedezik.

— A publikum azonban téved, ha azt hiszi, mindamellett, hogy mi embertelen méltatlansággal vesszük igénybe az önkormányzat erejét. Most tulajdonképpen a pótló restanciából és a vámbevételekből élünk. Hol, merre vannak azok az egyéb bevételek, amelyek pénzbételek? Ama sokféle bevételekből, amihez most fogunk folyamodni, de mit sem láttunk. De hiszen a taksákat sem aknáztuk ki. Számos olyan kategóriát, amit a törvény megenged, teljesen figyelmen kívül hagyunk. Igénybevett taxáknál is különféle összegeket állítunk fel. Hogy ezek a bevételek mennyire fognak rugni, még nem tudjuk. Ha úgy fogjuk látni, hogy nincs szükség, hogy Nagyvárad városát eljuttassuk és jelenéhez méltóan mint modern várost tudjuk vezetni és adminisztrálni, akkor le fogjuk a taxákat szállítani. Csak szükségünk arra, hogy a polgárság felesleges pénzeket sajtoljunk ki.

— Természetesen látom a kérdőjelet, hogy mindenkinek az arcán: nem lehet-e takarékoskodni. Vajon hol? A tisztviselőknél? Hát van nálunk felesleges tisztviselő? Csak tegnap volt szó a tanácsban arról, hogy be fogjuk töltetni az üresedésben levő számvevőségi állásokat. Aztán a megszervezett állások sincsenek betöltve. Azután az új rendszerű adminisztráció olyan személyzeti létszámot követel, amelynek kialakulása tőlünk függetlenül jön létre. A főszámvevő úr szerint az új számvevőségi eljárás legalább 15 új tisztviselőt igényel. De ezeket még el is kell tolni. A nagyközönség valóban nem látja, hogy milyen adminisztratív problémák kell nekünk megoldanunk első sor-

ban abból a szempontból, hogy a személyzeti terheket ne szaporítsuk. De nem tértünk ki ama humanisztikus szempont elől sem, hogy a román nyelv nemtudása folytán skartba tett tisztviselőknek nyugdíjat adjunk. Más városokban egy garas járandóság nélkül bocsájtották el őket, mi méltányoltuk régi szolgálataikat és azt a darab kenyeret, amely legalább betevő falatra elegendő, meghagytuk nekik.

— Tudjuk nagyon jól, — folytatta ezután a polgármester — hogy jelentékeny pénzügyi kötelezettségekre kell felkészülnünk. A külföldi kölcsönök ügye is aktuálissá válik. Eddig csak a belföldi kölcsönök kamatait fizettük, de most a külföldi hitelezők is előállnak igényeikkel. A kormány feladata lesz, hogy szabályozza a külföldi kölcsönök kamatait és törlesztési fizetéseit. De a fizetési kötelezettségben minket fog terhelni.

— A másik nagy pénzügyi teher, amellyel feltétlenül meg kell birkóznunk: az elkerülhetetlen beruházások folytán hárul reánk. Állandóan foglalkoztat bennünket az, hogy egyrészt a munkaalkalmak szaporítása, másrészt Nagyvárad városi színvonalának megőrzése és fenntartása szempontjából, új közmunkákat kapcsoljunk bele a városfejlesztés programjába. Nem sokat beszélünk és nem sokat deklamálunk mi, hanem egyszerűen hozzáfogunk a tettekhez. Ime: a Páris-patak elvezetése folyamatban van. A város szépségi és higiénikus fejlődésének évtizedes követelménye volt, hogy a Páris-patak elvezetése a város főutvonaláról. A bebörtölés serényen halad. És ehhez a munkához a költségét kizárólag a csatornázási üzem fedezi a saját jövedelméből. Milliókba kerül a vízvezetési üzem kibővítése, amihez szintén hozzáfogunk, úgy, hogy jövőre vízmérőházak már nem lesznek, mindenki fog kapni nyáron vizet, sőt a Nilgesz-telep is megkapja a vizet, amiért oly sok deputáció koptatta a lábát. Ehhez is meg van a pénzünk, mert a vízvezetési üzem okos előrelátással ezt az összeget tartalékolta. A villamosmű új kazánját is építik. A kazánt Bécsben vettük igen előnyösen. A villamosmű ezt is természetesen saját pénztárából fedezi. Hogy felemelte az áramdíjat? Istenem: én nem mondom, hogy a villamos-áram olcsó. De ha az általános drágulással arányban emeltük volna a díjakat, ma három lei volna az áramdíj. Higgyék meg, hogy a villamosmű nemcsak az áramdíjból él, hanem abból, hogy kereskedelmi szellemmel vezetik, hogy az üzemművel kapcsolatos melléküzletekkel is foglalkozik és gyarapítja jövedelmét. Csakis így tudja elérni, hogy az áramdíjat nem kell nagyobb arányban emelni és hogy villamos szolgáltatásunk zavartalanul van és zavartalanul lesz is.

— Menjünk azonban a beruházási programban tovább. Eltökélt szándékunk, hogy a város burkolását a legrövidebb időn belül végrehajtsuk és kiemeljük a centrumon kívül eső helyeket a kisvárosias

külsőből. Nem tűrhető, hogy a Ferdinánd király-körútba és az Egyesülési-térbe torlókolló utcák kavicsos legyenek borítva. Ezeknek az aszfaltozására sor kerül. Megvagyok győződve, hogy elsősorban az érdekelte háztulajdonosok fogják meghozni az aszfaltozás érdekében a kellő áldozatot. A háztulajdonosokat a költség egyharmadának fizetésére fogjuk felhívni és szabályrendeletszerűleg kötelezni. A Kolozsvári-utca kiburkolását lapos kövekkel, tovább nem halaszthatjuk, mert ezt a főforgalmi utvonalat olyan karba kell hozni, amely a kívánalmaknak végre megfelel. A kiaszfaltozandó utcákból felszabadult köveket haladéktalanul a külsőbb utcák burkolására fordítjuk, mert nem akariuk tovább tőnni, hogy legyen olyan utca Nagyváradon, amelyben esős időben nyakig csúszik az ember a sárban.

— Végül hangsúlyozom, hogy városfejlesztési terveink legzsebb pontja: a vásárcsarnok megépítése, amely fél felé elszántan és tudatosan haladunk. Tanulmányoztuk a külföldi vásárcsarnokokat és megállapítottuk, hogy a budai a legjobb és legmodernebb. Erre a célra a Nagypiac-tér megfelelő kockáját rezerváljuk is. Persze itt a nagy kérdés: miből? Tudiuk mi ezt. Nem vagyunk mi olyan naivak, hogy be ne lássuk a pénzügyi nehézségeket. Bankkölcsön iránt semmiféle illúziót nem táplálunk. De kérdezem: olyan fantasztikus gondolat az, hogy én egy ilyen nagyszámú közintézmény megvalósítása érdekében a város közönségére apelláljak? Miért volna ez lehetetlen. Nagyvárad városa mindent maga teremtett. Itt egy épületet sem emelt az állam. Mért ne volna az lehetséges, hogy a város közönsége még a mai pénzügyi viszonyok között is egy tízenötmillió kölcsönt jegyezzen. Nem fogjuk kimélni a fáradságot és az agilitást, hogy meggyőzzük a város közönségét egyrészt arról, hogy milyen szükség van sürgősen a vásárcsarnokra, másrészt, hogy ezt magának a városnak kell felépíteni. Mindaddig, amíg reménység van arra, hogy a város pénzügyileg ezt a feladatot meg fogja oldani, magánkézbe az eszme testté válását nem engedhetjük. Én hiszem, hogy Nagyvárad polgársága a szükséges pénzt egybe fogja adni annál is inkább, mert üzleti természetű vállalkozásba fektetjük be és így garantálni tudjuk mindig a viszonyoknak megfelelő kamatozást.

Királyi kézirat

a kamara megnyitására

Florescu miniszter a minisztertanácsban beszámol az eddigi nyomozás eredményéről

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap délután öt órakor Bratianu Jonel miniszterelnök elnöke alatt minisztertanács volt. A minisztertanácsban előterjesztették a parlament megnyitása alkalmával felolvasandó királyi kézirat szövegét. A trónbeszéd a parlament őszi ülészakán letárgyalásra kerülő törvényjavaslatokat sorolja fel. E törvényjavaslatok közt vannak a hadsereg reorganizációjáról szóló, az indirekt adókra vonatkozó, munkásbiztosításra vonatkozó törvénytervezetek, to-

vább az országutak renoválására és az új iskolatörvényre vonatkozó javaslatok.

Florescu igazságügyminiszter részletesen beszámol a letartóztatott összeesküvők ügyében eddig lefolytatott vizsgálatokról. A minisztertanács az igazságügyminisztert felhatalmazta arra, hogy a mai napon a sajtó részére tájékoztató kommunikét adjon ki az ügyről.

A minisztertanács ülésének befejezése után Bratianu miniszterelnök és Duca külügyminiszter Cotrocenibe utaztak, hogy a trónbeszéd szövegét a királynak bemutassák.

Mérsékelte a tanács a kiskereskedők illetékét és az intellektuellek cégtáblaadóit

Mit értenek idegen karakter alatt?

A városi tanács tegnapi ülésén tárgyalta a városi illeték ügyét. A tanács legnagyobb részben helyt adott a pénzügyi bizottság előterjesztésének. Csak az élelmiszer kereskedők lakbér-taxáján változtattak. A tanács álláspontja ugyanis, nagyon helyesen az, hogy az élelmiszerkereskedők lakbér-taxáját nagy összegben állapítják meg, bizonyos, hogy azt teljes egészében áthárítják a vásárló közönségre és ezáltal csak a drágaságot növelik. Az élelmiszer kereskedők lakbértaxáját a lakbérték (valószínű localitív) 10 százalékában állapították meg, eltérően a pénzügyi bizottság 20 százalékos javaslatától.

A cégtábla adókat a következőképpen módosították:

Intellektuellek 100 lelt, iparosok 200 lelt, detail kereskedők és élettermek 300 lelt, nagykereskedők, bankok és részvénytársaságok évi 500 lelt adót fizetnek minden egyes cégtábla után.

Dr Mangra főügyész javaslatára az idegen karakterű cégtáblákat nem évi 6000, hanem 8000 lelt adóztatják. Viszont idegen karakter alatt csak az „Au bon goût”, „Renaissance” stb. feliratokat értik. Most már önkéntelenül felvetődik egy kérdés, mi történik a zsidó élettermek és speciális élelmiszerkereskedők felirataival, ahol zsidó betűkkel van kiírva például az, hogy „kóser”. Ez Bukarestben is szokás és ott úgy tudjuk, nem tekintik idegen feliratnak. Mindenesetre fontos, hogy ezeket a kérdéseket a végrehajtó hatóságok kellő körültekintéssel oldják meg.

A festőművészek a Műcsarnokért

Tegnap délelőtt a nagyváradai festőkolónia összes tagjai Mikes Ödön vezetésével felkaresték hivatalában Bucico Coriolán polgármestert.

Mikes Ödön ismertette a polgármester előtt, hogy a nagyváradai festőművészek milyen kálváriákon mennek át csak azért, mert ebben a kultúrvárosban nincsen egyetlen megfelelő terem sem, ahol festményeiket kiállíthatják és kénytelenek sötét üzlethelyiségekben és műkereskedésekben kiállítani festményeiket, ahol arra egyrészt nincs megfelelő hely, másrészt a sötét helyiségben a kiállított képek nem tudnak érvényesülni. Ezt a nagy hiányt akarta pótolni az „Artibus” társaság, amely a Széchenyi-terén impozáns Műcsarnok építésébe kezdett és sajnálatos, hogy ez a vállalkozás abbamaradt. A festők megdöbbenve értesültek arról, hogy a város most ezt a már nagyrészt kész épületet le akarja bontani és kérték a polgármestert hasson oda, hogy a tanács előtt a tervétől álljon el és keressenek módot, valamilyen képpen teremtsék meg a Műcsarnokot, amely nemcsak Nagyvárad, de egész Erdély egyik legjelentősebb kulturális intézménye volna.

A polgármester nagy érdeklődéssel hallgatta végig Mikes Ödön előterjesztését és a meghatározottabb kijelentette, hogy maga is fontosnak tartja a Műcsarnok létesítését és leintette arra, hogy az „Artibus” vállalat nem képes befejezni a munkát, a maga részéről helyesnek tartaná, ha a város venné kezébe a dolgot, átvenné az eddig elkészült építményt és befejeztetné azt.

A festőművészek örömmel hallgatták a polgármester tervét és a magunk részéről is nagyon helyesnek és célszerűnek tartjuk a polgármester gondolatát, mert hiszen ezáltal egy nagyon szükséges és fontos kulturális intézményt valósítanak meg végre Nagyváradon.

Elnapolták a bukorványi gyilkosok tárgyalását

Két napja tart a bukorványi gyilkos cigányok főtárgyalása és ebből a tárgyalásból egyet lehet levonni, mint föltétlen bizonyosságot, hogy elvetemültebb, kegyellenebb rakoncátlanabb nép kevés van a cigánynál és erős rendszabályokkal kell megfékezni, a legemlékebb kultúrára szoktatni őket. Rablások egész sorát követték el és mindent a kegyetlenség a domináló momentum. Ahogy Vuscan bukorványi lelkész megölte, ahogy Bravermann Henrik kereskedőt félholtá verték, pedig átadta minden pénzét, ahogy Puskás Sándorné arcába löttek és általában elbántak mindenki-vel, aki kezükbe került, csupa felháborító kegyetlenség, amely példaadó büntetést érdemel és szigorú rendszabály alkalmazását követeli általánosságban a cigányok ellen.

A főtárgyaláson hazudnak, tagadnak és kizáróan Szőlőssy Gyula tanácselnök nagy rutinjának tulajdonítható, hogy az igazságot, a tényállást kibogozni és megállapítani lehetett. Sőt csak a mostani tárgyalás igazolta be, hogy helyesen állapította meg az elnök már az első főtárgyaláson, hogy a bukorványi pap nyakát a mai napig tagadó Kovács Mócsi nevű cigány vágta el, amiért 15 évi fegyházat kapott.

A tegnapi főtárgyalást a három, már ez ügyben elítélt cigány kihallgatásával kezdték meg. Florián Károly, aki 12 évet kapott, azt állítja, hogy hívták ugyan egy lopáshoz, el is indult a többivel, de annyira be volt pálinkázva, hogy egy völgyben elaludt. Később azért adtak neki 120 lelt. A gyilkosságról nem akar semmit tudni.

Kovács Mócsi, akinél a gyilkos kést, amivel elvágta a pap nyakát, előzve megtalálták és 15 évre ítélték, bevallja, hogy ott volt a pap lakásán, de ő a gazdaasszonyra ügyelt. Nem látott semmit, csak annyit lehetett tőle még megtudni, hogy Varga Demeter is a lakásban volt.

Pintye József, akit 10 évre ítélték már el, azt állítja, hogy Floriánnal a völgyben ügyelt, míg a többi a paphoz betört. Kondás volt a mikor a disznóval hazatért, hívták társai menjen ő is rabolni, de csak messziről vigyázott, amiért 120 lelt adtak neki.

Egyébként egyhanguan rákarikázták kenni a bűnt mindenben Varga Mihály Lati és Varga Sándor Bibóra. Előbbi a csendőrök kezéből szökött el, mikor Várad felé hozták, az utóbbi pedig a nagyváradai ügyészség börtönéből lépett meg, de előbb a vizsgálóbíró előtt töredelmesen bevallotta, hogy

ő egy ballával, Kovács Mócsi pedig a konyhában felkapott késsel ölte meg Vuscan lelkészét.

Szőlőssy elnöknek sikerült a cigányok hazugságaiból kihámozni, hogy a pap lakásában csak négyen jártak benn: Kovács Mócsi, a megszökött Varga Bibó, a tényleges gyilkosok, továbbá a székében levő Varga Lati és a vádlottak sorában ülő Varga Demeter.

Mussu kir. ügyész déli 12 órakor kérte Rosner Géza kereskedő kihallgatását, továbbá Puskás Sándor és neje kihallgatását. Mindkét kereskedőt, mint a főtárgyaláson kiderült, ez a banda rabolta ki. Sőt Puskásné arcába az egyik cigány belesztította legyverőt is. Szeretné az ügyész, ha beszerzeni tudná a két vádlott anyakönyvi kivonatát, mert 20 évesnek mondják magukat, pedig szemmel láthatóan idősebbek. A törvényszék már próbálta beszerezni, de azokban a községekben, melyeket a raffinált cigányok szülőhelyüknek vallanak, nem találták meg. Erről tehát lelet a bíróság.

A törvényszék helyt adott az ügyész kérésének és a főtárgyalást október 29-ére elnapolta.

Lukretia Borgia

a filmtechnika remeke.

Díák egyenruhák

minden elfogadható árban
kilogasztalással készíti

Biró László

Posta (Uri-utca) 24.

Szülők figyelmébe!

Gyermekek hirtelen, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig, ugyancsak minden kézmű-, rövidára- és női divatcikkek első szolid árban beszerezhetők

Földesnél, Vlahata (Szt/ános)-u 2.

Fehérbab

Ó-tengeri és mindenféle termények a legolcsóbb napi áron kaphatók kis és nagy mennyiségben.

BANCA FRONTIERA

árnyosztálya, Str. Gen. Mosoiu (Mezey M.-u.) 2

Dorian Filmszínház

Szombat

Vasárnap

Hétfő

A kincses sziget

Stevenson regénye 5 felvonásban.

Ezt megelőzi egy 2 felv. SEFF-kép

Aszombati és vasárnapi 3 óra előadás mérsékelt helyáru.

Dorian film.

Dorian film.

közigazgatásban, a hadseregben, a kormányban találhatjuk meg őket és egybeült is.

Egyetlen példája és eszköze ez a társadalom összeomlásának. A főnökök maguk hamis célokért saját létük ellen esküsznek össze. Ki fogom kutatni mindezekre a bizonyítékokat is, valamint elő is terjesztem őket, hogy ha valamely szerencsétlenség következik be, hadd tudják, kik a bűnösök.

Katonai jelentkezések a hadkiegészítőnél

A Cercul de recrutare 10290—923. sz. megkeresése alapján felhívom az érdekelteket, hogy katonai okmányaik felülvizsgálása és évi láttamozása elrendeltetvén, a Cercul de recrutare helyiségében (25. sz. szoba) az alábbi sorrendben okmányaikkal azok felülvizsgálása és láttamozása végett, mulhatatlanul jelentkezzenek.

Jelentkezni tartoznak:

1. Mindazok az 1880—1898. évi születésű egyének, akik katonai szolgálatra alkalmasnak találtattak s a folyó évi április hó 1-től a mai napig koncentrálva nem voltak.

2. Mindazon 1880—1890. évi születésűek, akik a katonai szolgálat alól felmentettek s folyó évi ápr. hó 1-től a mai napig koncentrálva nem voltak.

Az 1880—1896. évi születésű erdélyiek, akik különböző okokból kifolyólag az ellenőrzési szemléken lajstromban a mai napig nem vétettek fel.

4. Mindazok pedig, akik a polgári hatóságok által az 1924—1925. évre mozgósítás esetére szóló felmentésre javaslatba hozattak és részükre a M. D. D. L. igazolványok kiadattak, ezen két példányban kiállított igazolványaikkal tartózkodási helyükhöz legközelebb eső Cercul de Recrutare parancsnokságánál jelentkeznek.

5. Végül jelentkezni fognak mindazon 1899—1900 és 1901. évfolyambeliek, akiket a sorozó tanács törölendőknek (scutiti) helyezendőknek (amanati) osztályozott, vagy pedig családfenntartó kedvezményben részesített. Ezen ifjak katonai okmányaikon kívül magukkal tartoznak vinni a katonai díjnak a pénzügyigazgatóságnál történt befizetését igazoló nyugtát is.

Tehát az 1898. évi születésűek jelentkezni fognak okt. hó 15—16, az 1897. évfolyambeliek okt. 17—18, az 1896. évi okt. 19—20, az 1895. évi okt. 21—22, az 1894. évi okt. 23—24, az 1893. évi okt. hó 25—26, az 1892. évi okt. 27—28, az 1891. évi okt. 29—30, az 1890. évi okt. 31. és nov. 1, az 1889. évi nov. 2—3, az 1888. évi nov. 4—5, az 1887. évi nov. 6—7, az 1886. évi nov. 8—9, az 1885. évi nov. 10—11, az 1884. évi nov. 12—13, az 1883. évi nov. 14—15, az 1882. évi nov. 16—17, az 1881. évi nov. 18—19, az 1880. évi nov. 20—21. napjain.

Törölendőknek (scutiti) és visszahelyezendőknek (amanati) osztályozott, valamint a családfenntartói kedvezményben részesített 1899. évi születésűek nov. hó 22-én, az 1900. évből nov. hó 23-án és az 1901. évből nov. 24-én tartoznak jelentkezni.

Jelentkezési kötelezettség alá nem esnek:

1. az 1899. évi születésűek (a fentjelzett eseteket kivéve).

2. az 1880—1898. évi születésűek, akik törölendőknek osztályoztattak vagy pedig a hadsereg kötelékéből végleg elbocsáztattak.

3. Mindazok (1880—1898), akik a fo-

Lukretia Borgia

a hasonnevű regény után készült.

lyó évi április hó 1-től a mai napig koncentrálva voltak.

Végül felhívom a jelentkezésre kötelezett szakmunkásokat és iparosokat, hogy a katonai okmányaikon kívül bemutatni tartoznak a foglalkozásukat igazoló bizonyítványukat is és pedig szakiskolai oklevelüket, iparigazolványaikat stb., vagy ezek hiányában az üzem vagy a gyár igazgatójának az igazolványát, melyből kitűnik, hogy milyen szakban dolgozik.

Oradea-Mare, la 12—923.

Seful sectiei militare:

G. Selesiu,

s. seful antistiei oras.

ÜDONSÁGOK

* **Megkezdődnek a cseh-magyar gazdasági tárgyalások.** Prágából jelentik: A jövő héten megkezdik Budapesten a cseh-magyar gazdasági tárgyalásokat, melyek során a kölcsönös jogsegély, utlevél-látta-mozás, honossági, jog és kereskedelmi szerződéseket tárgyalnak meg.

* **Kinevezések.** A belügyminiszter Máthé Flóriánt Kebesdre községi aljegyzőül, Nagy Józsefet pedig Dombroványra jegyzői gyakornokként nevezte ki.

* **Hétfőn megkezdik a Nagypiac-tér burkolását.** Kőszeghy főmérnök tegnap a prefektus elé terjesztette a nagypiac-tér burkolására hirdetett árlejtés ajánlatát. A prefektus tudomásul vette a Bitumen-cég ajánlatát és jóváhagyta azt. A burkolási munkálatokat már hétfőn meg is kezdik.

* **Száznál több halott egy amerikai vasuti katasztrófánál.** Newyorkból jelentik: Wyening államban Casper város mellett a vonat egy magas hidról a folyóba zuhant, melynek sodró árja teljesen elborította. A jelentések szerint száznál több ember meghalt.

* **Értesítés a Lakók Szövetsége tagjaihoz.** A Lakók Szövetsége ezúton közli tagjaival, hogy a lakókat érdeklő összes közleményeket „A Világ” című hétfői újságban is közölni fogja. Az elnökség.

* **Egy tojás negyvenöt millió márka.** Berlinben a drágaság őrési, a nagy pénzszűke miatt a lakosság izgatott. Egy tojás negyvenöt millió, egy font vaj három milliárd márka. Jellemző, hogy egy három órával előbb kelt távirat szerint a vaj még csak egy milliárd volt. A legolcsóbb husárak 200—300 millió márka közt ingadoznak.

* **Házasság.** Lieber Elza és Izsaák Ferenc f. hó 14-én, vasárnap d. u. 2 órakor Str. Cuza Voda (Szacsavay) 70. szám alatt tartandó esküvőjükre rokonaikat, jóbarataikat és ismerőseiket ezúton is meghívják.

* **Kereskedelmi alkalmazottak figyelmébe.** Szombat este 8 órakor taggyűlést tartunk a „Palace” étterem pincehelyiségében. Napirend: 1. A vezetőség újjászervezése. 2. A zárórarendelet végrehajtása. 3. Vigalmi bizottság kiküldése. Pontos megjelenést kérünk. A vezetőség.

* **Gyászrovat.** Fekete András 78 éves korában elhunyt. Temetése ma, szombaton délután 3 órakor megy végbe Széles-utca 20. sz. gyászháztól. Gyászolják bánatos özvegye, szerető gyermekei és unokái.

* **Azonossági igazolvány a vármegyei lakosok részére.** A vármegyei néphivatal minden vármegyei lakost személyazonossági igazolvánnyal fog ellátni, amely minden vármegyei felnőtt lakosra kötelező. A személyazonossági igazolványi könyvecskék 1 lei 60 baniba kerülnek.

* **Öngyilkos földmives.** Tóth János 45 éves földműves tegnap tíz darab veronálpórt vett be. Az öngyilkost beszállították a kórházba, de még nem tért magához és ezért nem is lehetett kihallgatni.

* **Meghívó.** Az orth. izr. hitközség 1923 okt. 14-én, vasárnap délután 3 órakor közgyűlést tart, melyre ezennel meghívja a hitközség tagjait. A közgyűlés tárgya: Tiszt. Klein Jakab rabbi ur iránti tiszteletnyilvánítás és bucsuztatás. Oradea-Mare, 1923. október 1. Ullmann Mór, hitk. elnök.

* **Kérem azon urat, ki tegnap Gerliczy utcai villanyos megállónál fényképeket tartalmazó csomagot felvett, juttassa Mrs Meadhez Park-szállodába.**

* **Vakmerő álkulcsos betörés.** Tegnap este özv. Lefkovies Lázárné Str. Centrala (Közép) 17. szám alatti lakására ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak, a szekrényt feltörték és abból 21500 lei készpénzt, ruhásműveket és három aranygyűrűt loptak el összesen harmincezer lei értékben. A rendőrség a nyomozást bevezette.

* **Adakozás.** E. B. 40 leit adott a Ritter családnak.

* **Kertész Coloman Rimanóczy-utcai** szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólérhetetlen olcsó áraival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat szolgál ki.

* **Iparos-gyűlések.** Felkérjük az Ipartestület kötelékébe tartozó összes szobafestő, mázó, cimestő, fényező és aranyozó iparosokat, hogy f. hó 14-én, azaz vasárnap d. e. 9 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében, az ipartestületi előjáróságba való beavastás és más egyéb fontos indítványok megbeszélése céljából gyűlést tart.

Az Ipartestület felhívja az összes kőműves és ács iparosokat, hogy f. hó 15-én, azaz hétfőn d. u. 4 órakor tartandó gyűlésen az Ipartestület helyiségében teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **Az ANGOL-OSZTRAK BANK nagyváradi fióktelepe devizakötésekre autorizált bank, közli a vámirodákkal és az exportőrökkel, hogy saját kiállítású vámcsekket kiszolgáltatására feljogosította és azokat a legjutányosabb áron bocsátja t. ügyfelei rendelkezésére.**

* **Ügyvédi hír.** Dr. G. Egry ügyvéd irodáját Str. Gojdu 38 alól Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-u.) 22. szám alá helyezte át.

* **Leesett a szénapadlásról.** Akos Károly 62 éves micskei földműves a szénapadlásról olyan szerencsétlenül bukkott le, hogy súlyos koponyatörést szenvedett. A szerencsétlenül járt embert beszállították a kórházba, de életben maradásához nem sok remény van.

* **Amit Pesten nem lehet megírni.** A primadonna szerelmei, az Ördög legújabb számának szenzációja s ezenkívül az alábbi érdekes cikkeket hozza: Az életmentő Ritter, Feldmann Ármán feljelentője követte el az okirathamisítást. Egy fiatal asszony vágyai. Fascisták Szatmáron. Nagy Endre (Arcképpel.) A lép virága. Egyes szám ára 8 lei. Kapható minden hírlapárusnál.

* **Minden köttaujdonság, iskola-darabok, zene-albumok, operák, táncmuzsika, operettek, ének-tanulmányok stb. legnagyobb raktára a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya.**

* **Utlevelét a Hegedüs Hirlapirodába vigye vizumoztatni, gyorsan és pontosan elintézzük. Telefonhívásra érte küldünk. Vidéket pontosan elintézzük.**

Nyitott és csukott

autók

bérelhetők minden időben Magyarországra is.

Andriska és Rosenbaum

auto garage, Calvin-utca 15. sz.

Telefon 209. Telefon 209.

Ugyanott Michelin Cable auto gummi és benzín kapható.

LEGJÁRAB

Merényletet terveztek a magyarság vezérei ellen is

A bukaresti „Adeverul” című lap szenzációs értesülésről számol be. A lap kolozsvári tudósítója szerint az ottani hatóságok értesítést kaptak Bukarestből, hogy onnan nagyon sokan, akiknek az összeesküvésben részüik van, automobilon Erdélybe menekültek. A nyomozást már megindították utánuk, de még nem jutottak nyomra.

Viszont az erdélyi hatóságoknak sikerült megállapítaniuk, hogy milyen kapcsolat volt az erdélyi szekciók és a bukarestben letartóztatott összeesküvők között.

Megállapították azt is, hogy az erdélyi terror-szekciók október 9-ére

Gyilkos merényletre készültek több kolozsvári egyetemi tanár és a kisebbségek néhány vezére ellen.

Ugyanek az erdélyi hatóságok állapították meg, hogy az ifjabb Zelea Codreanu vasárnap délelőtt még Kolozsváron jelen volt a gör. keleti templom-alapkövetésének ünnepségén és azután többekkel hosszasan bizalmasan tárgyalt.

Lemondott a belügyminiszter

Bukarestből jelenti a Rador: A „Lupta” és az „Adeverul” értesülése szerint politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Vaitoianu belügyminiszter és Constantinescu földművelésügyi miniszter benyújtotta lemondását. A hírt mindkét lap fenn tartással közli.

Bacaloglu ügyvéd volt kismelleve Rosenthal meggyilkolására

Bukarestből jelenti a Rador: A „Viitorul” jelenti, hogy a Rosenthal ellen elkövetett merénylet után a rendőrség újabb házkutatást tartott a fascisták helyiségében és megállapította, hogy a fascisták október 3-án határozták el a Rosenthal elleni merényletet és annak elkövetésére Bacaloglu ügyvédet szemelték ki. A határozat értelmében a merényletet egy hónapon belül kellett elkövetni.

A letartóztatások még nem értek véget. Rosenthal állapota változatlanul súlyos.

Bukarestből jelenti a Rador: A „Lupta” mai száma szösz szerint közli a fascista szervezettek Rosenthal megtámadására vonatkozó rendeletét és így megdől Bacaloglunak az a védekezése, hogy a támadást személyi bosszúból akarta elkövetni.

Az angol bank is áttér az inflációra

London, október 12. A kincstári kancellár végleg elhatározta, hogy áttér az

inflációra. Az az igyekezet, hogy fenntartsák az angol pénz dollárparitását, idézi elő a munkanélküliséget, már pedig az angol kormánynak még a font-sterling némi csúszása árán is enyhíteni kell a munkanélküliséget.

Ma dönt a jóvátételi bizottság a magyar kölcsön ügyében

Budapestről jelenti: Elsőrendű diplomáciai forrásból jött értesülés szerint a párisi jóvátételi bizottság ma tartja meg ülését, melyben kizárólag a magyar kérdés megvitatásával foglalkozik. A mai ülésen dől el, hogy revideálják-e a zálogjogok felfüggesztésével kapcsolatban a külföldi kölcsönre vonatkozólag hozott első határozatot és elfogadják-e az angol-olasz proposíciót. Ez esetben a külföldi kölcsön folyósításának feltételeit a Népszövetség pénzügyi bizottsága állapítja meg. Arról is határozni fog, hogy a kölcsönt a jóvátételi fizetés alól mentessék. Igen előkelő párisi forrásból származó értesítés szerint a Magyarországnak nyújtandó kölcsön külföldi elintézése a magyar részről előterjesztett kívánságok alapján biztosnak tekintendő.

Hittler harmincezer emberrel Szászország ellen vonul

Mainzból jelenti: Hittler legközelebb harmincezer jól felfegyverzett emberrel Szászország és Thüringia ellen vonul, az ottani politikai események miatt.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat d. u.: Szidike, mérsékelt helyárrakkal. Szombat este: Hoffmann meséi opera-repriz, bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Kis kadet, új betanulásban, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Asszonyok bolondja, újdonság 6-szor, bérleten kívül.

Hétfő: Hoffmann meséi, opera-repriz, A) bérlet 21. szám.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

Négy frakk

(Bemutató előadás.)

A négy frakk: önagysága négy udvarlója. Nem éppen kalandos nőhódítók, inkább egy fiatal házaspár intim fészkeinek jámbor figurái: akik egy puha, kegyelmes fotójiért, egy csésze forró teáért, no meg természetesen a szép asszonynak egy meleg tekintetért járnak a házba. Majdnem az ostobaságig veszálytelen típusai a házi barátok leltár-rekvizitumainak, míg egy szép napon megjelenik a bonyodalom, csinos kis dobozkában, vörös orchideák közé csomagolva: egy gyémánt nyakék. Az asszony — szelíd és házas ügyvédfeleség, aki ma is szerelmes az urába — rajong az ékszerért, de az ura nem vásárolja

meg a számára. Már-már megnyugszik, amikor ugyanezt az ékszer — egy ismeretlen hódolója — névtelen — megküldi a részére. Ez a próbakő, amit a szerző — Lakatos László — állít oda csalétekként, hogy az asszonyi hűség igazi értéke-e, vagy csak valami arany. Az eredmény pozitív is, meg negatív is. Az asszonyi tisztesség fölháborodik az ildomtalan formában érkezett ajándékon, már-már visszaküldi. Ez a komoly szándék. — s mégis — megtartja. Ez a tény. Az asszonyi hűség és a kíváncsiság, ami majdnem egyre megy: győzedelmeskedik.

A második felvonásban az asszony már viszi a játékot. A vacsorán keresi névtelen imádóját, némi kalandra vágyik, a belső szándék pedig az, hogy kissé darabos és filiszter-hallamu uráról lekaparja a férfi közönyt. Kiderül, hogy az ékszerküldést mind a négy frakk — az asszony négy udvarlója magának vállalja — mindaddig, míg meglepetésszerűen meg nem jelenik az ékszerész azzal, hogy a nyakéket valaki ellopta az üzletéből. Súlyos szituáció. Az ékszerész az asszonynál, a kereskedő a rendőrséggel fenyegetődzik — a négy frakk pedig szégyenszemre visszavonulót fuj; most már egyik sem akar tudni az ékszerről. Mégis ki küldte? Természetesen maga a

Lukretia Borgia

feldolmu'ja az ezideig látott filmeket.

* Tánccscolari jelentés. Antalffy Marit ez uton értesíti a növendékeket, hogy Demetrovich-colon 15-én, hétfőn 6 óra-or kezdődik, a Reidner-colon 19-én 7 óra-or. Baba, deák és felnőttek részére be-
rtekozni egész nap az iskolában lehet.
sas-passage.)

* Ma nagy premier-est a Bonbonniere-en. Harmadik bemutatóját tartja a Bonbonniere kicsiny, de szimpatikus társulata. Szinre kerül Szőke Szakál egy igen edves tréfája, A pesti parti és A bugyellris, egy ligeti móka, amely fáradtra fogja heagtatni a közönséget és amit elsősor-
in kellett volna említeni, Csathó Kálmán ndkivüli sikerü vigjátéka, A nők titka, onkivül új szőlők, táncok és mókák tar-
ltják az igazán elsőrangú műsort, mely-
in Petrica, Dimard, Georgette és Mona-
román számokon kívül a magyar együt-
ts, Marosy, Fekete Lili, Fodor, Pirilly,
Jssy-trió új kreációkkal, Papir, Kardoss
é Szemere Gyulával az élükön veszik ki
rshüket ez elmaradhatatlan sikerből. Elő-
aás után parkett-műsor.

* Adakozás. Néhaj dr Schwartz Illés-
Mitteiler Jolán emlékére, férje és roko-
ni 6000 leies ágyalapítványt létesítettek
a izr. nőegylet leányárvaházának. Azon-
kül adakoztak: F. H.-né 1000 leit, dr
Littmann Jenőné 1000 leit, Weisz Mihály-
Lankás édesanyja halála évfordulóján
lelt. Természetbeni adományokat küld-
: Bölcskei Jánosné, Stern Sománé. Az
szes adományokat hálásan köszöni az
kötség.

* Amerikaiak figyelmébe! Visszatérül-
rolán az utiköltsége, ha magával visz az
Amerikában annyira keresett és jól fize-
et kézimunkákból. Legelőcsőbb bevásár-
ai forrás Weinbergerné, Zárda-utca 1.,
elet.

* Olvasóinknak a legőszintébben ajánl-
ajuk, hogy raglán, télikabát és öltöny-
vet szükségletét SZÉKELY posztó áru-
ában Strada Avram Janku (Kossuth-
ta 5. sz. alatt szerezze be, mely cég kel-
megbízható minőségűek és szolid olcsó
köztudomásuak.

* Ha ragályos betegség fenyeget,
eljünk a belek szabályos működésére.
rol az ideális és jóízű csokoládé ha-
ó erre a legalkalmasabb.

* Budapestre utazó hölgyek figyelmé-
Ruharendelésnél keressék fel Lovászi-
Ilona divatszalonját, ahol gyönyörű
ell-ruhák igen olcsón készülnek.
atkirályi-utca 10. II. em. 2-ik lépcső.

* Érkeztek: Nagyon szép stórok, fi-
agy-garnitúrák, miliók, diványpár-
montirozva és anélkül, különféle fe-
eműek, olcsó árban árusítom. Wein-
erné, Zárda-utca 1. sz., emelet.

* A népszövetségi Hangya tagjai ré-
teli burgonya olcsón kapható.

Brassói Kozák Dávid és fia, Európa
bb, leghirnevesebb cigányprimásai a
naptól kezdve a Palace-kávé-
ban elsőrangú zenekarukkal hang-
nyeznek. Helyek még előjegyez-

Esernyőket legolcsóbban Blumnál.

A férfi-szabó iparosokat értesitem,
az őszi évadra raktáramat BÉLÉS-
KBAN dusan felszereltem, melyeket
pő olcsó Engross árakban árusítok.
ELY posztó és belésáruháza Strada
m Janku (Kossuthutca 5.)

Meglepetést kelt az a nagymennyisé-
di divat és vászónáru, mely a Körös-
Áruházba érkezett, melyeket feltü-
eltő olcsó árakban bocsát eladásra.
iselőknak árkedvezmény.

Kabát, kosztüm, öltöny és ruhasző-
vásárlásainál nézze meg a Körös-
Áruház szövöttmegeének választékát,
ez hasonlót csak fővárosi nagy áru-
nyujthatnak, hol az árak olcsóbbak
árhol.

férj: aki összejátszva az ékszerésszel, így leplezi le a próbát és mutatja be nyílt színen — felesége előtt — udvarlói talmi-gavallériáját. Ezzel nyugodtan be is fejeződhetné a darab és a szerző egyben el is éri célját: ötletés, pompás rutinnal szerkesztett és helyenként könnyedén szellemes darabot adott, pergően érdekfeszítő és finom eszközökkel mulattató. A harmadik felvonás szinte fölöslegesnek látszik, már mesterkéltségek, sokban erőltetett. Nehány beillesztett jelenet dacára — ellaposodik.

Az előadás teljes és dicséretesen gördülékeny és sima volt. Ugyszólván kivétel nélkül a legjobb helyen láttuk a szereplőket. Megkülönböztetett elismeréssel kell megállanunk Jósika Mici játéknál, aki páratlanul franciás elánt vitt szubtilis szerepbe. A finom és szeszélyes asszonykának művészi összetételét adta, teli gráciával, megejtően rokonszenves színfestéssel és a természetesség legbiztosabb eszközeivel. Emlékezetesen szép és értékelző sikert hozott. A ravaszkodó férj szerepében Tóth Elek, el nem iakuló erejének fényét, játékos könnyedségét csillogtatta és rendkívül ügyesen rajzolta meg egy öregedni nem akaró anyós alakját Benes Ilona. Sajnos, kis szerepben — mint szerződött tag — most debütált Huzella Irén. Kevés szava volt, de intelligenciája, csiszolt játékbéli stílusa, meleg orgánuma így is teljesen érvényesült. A négy udvarló közül elsőrangú volt Harsányi, kitűnő karakterfigura Galambos és kiegészítette a jó előadást Balassa. Nem rossz epizódszínész, de nagyon is aláhuzottan deklamálva beszél. Sorr dicséretes igyekvést tanúsít. Misoga pedig kiváló volt. (m)

— **Hoffmann meséi.** Ma Offenbach gyönyörű zenéjű operája, a Hoffmann meséi kerül színre, melynek főszerepeit Baranyai, Baksay, Gavora, Pogány, Tihanyi, Márkus, Békési, Kozma, Madas, Harsányi és Bereng éneklik. Az operát Hetényi főrendező rendezi és Várad karnagy vezényli. A Hoffmann meséi ugyanebben a szereposztásban hétfőn A) bérletben kerül előadásra.

— **A hazajáró lélek Kiss Gyula fellépésével.** Kedden este bérleten kívüli előadásban Zilahy Lajos szenzációs sikerű udonsága, a három felvonásos Hazajáró lélek színmű lesz a színház műsorán. Ennek az előadásnak a keretében lép fel Kiss Gyula, aki hosszabb idő óta beteg volt s ez tartotta vissza a fellépéstől. A darab többi szerepeit ezúttal is Jósika, Pogány, Tóth Elek, Harsányi, Galambos, Bereng és Katona játsszák. Erre az előadásra már szombaton reggel kezdő árúsitani a pénztár a jegyeket.

— **Délutáni előadások.** Szombaton délután a Szidike, a nagyszerű énekes bolhóság lesz a színház műsorán a társulat kiválóival, a címszerepet Zilahy Irén játssza. Vasárnap délután ugyancsak mérsékelt helyárrakkal a Kis kadét, a népszerű táncos-operett lesz a színház műsorán, melynek címszerepét Kozma Hugó játssza, a többi szerepeket pedig Biczó, Zilahy, Gálfi, Madas, Misoga, Balassa játsszák.

— **Asszonyok bolondja.** Vasárnap este bérleten kívüli előadásban Bródi és Lajtai nagysikerű táncos-operettje, az Asszonyok bolondja kerül színre az idei szezonban már hatodszor. E kellemes zenéjű táncosoperett főszerepeit ez alkalommal is Pintér, Biczó, Borovszky, Misoga, Vigh és Nagy Margit játsszák. Ugyerre az előadásra, mint a délutáni előadásokra jegyek még kaphatók a pénztárnál.

UJABB KÖNYV- ÉS KOTTAKEDVEZMÉNY A NAGYVÁRAD OLVASÓINAK

III. könyvsorozat 25 lei:

Regnier: Egy jámbor ifjú.
Hajnik: Mártuska.
Andrejev: Kormányzó.
Mikszáth: Tót atyafiak.
Conan Doyle: Gerard brigadéros

IV. könyvsorozat 25 lei:

Dickens: Karácsonyi ének.
Ambrus: Tóparti gyilkosság.
Leblanc: Piros hetes.
Jókai: Sirkő album.

I. kottasorozat:

Sosef, Sonja, Nur ein Nacht,
Blaues Himmelbett, Kemál, 20 l.

Vidékre 3 lei portókölték beküldése ellenében bérmentve küld a HEGEDŰS HIRLAP-
IRODA, ORADEA-MARE.

MOZI

— **Az Apolló moziban ma, pénteken** „Egy bíró tévedése” 5 felvonásos, izgalmas dráma. Főszerepben: Aud Egede Nissen. Ezt megelőzi: „Meg kell házasodni” 2 felvonásos kacagató vígjáték. Előadások kezdete ma, szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 órai előadás mérsékelt helyáru.

— **„A kincses sziget” — Dorian Film-színház** Ma, szombaton ismét egy szenzációs premijerje lesz a Dorian Filmszínháznak. Stevenson világhírű regénye, „A kincses sziget” kerül ma először színre. Az izgalmas kalandor-dráma a tengeri kalózok romantikus világában játszódik le. Az 5 felvonásos, érdeklőző drámát, amely színesen mutatja be a tengeri rablók életveszélyes küzdelmeit, egy 2 felvonásos Self-vígjáték előzi meg. A kitűnő Dorian-film ma, szombaton a 3, 5, 7 és 9 óras előadásokon kerül színre. A 3 óras előadás mérsékelt helyáru.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, október 12. Nyitás: Berlin —, Newyork 558, London 2545, Páris 3395, Milanó 2547 fél, Prága 1670, Budapest 0.0307 fél, Bukarest 260, Bécs 0.0078 ötnyelcad.

Bukarest, október 12. Zárlat: De vizák: Páris 13, London 978, Newyork 216, Róma 985, Zürich 3885, Prága —, Bécs 30 háromnegyed, Budapest 125.

Valuták: Márka —, font 992—1005, frank 1310—1330, svájci 40—41, lira 974—980, dinár 215—220, dollár 221—223. Osztrák 30—32, magyar 75—85, szokol 645—650.

Zürich, október 12. Zárlat: Newyork 550, London 2540, Páris 3395 Milanó 2550, Prága 1670, Budapest 0.0307 fél, Belgrád 655, Bukarest 257 fél, Varsó 0.00006, Bécs 0.0078'60.

Tart az esés a budapesti értéktőzsdén

Budapest, október 12. A pénteki értékpapírtőzsde hivatalos záratai: Angol: Magy. 113, Hazai b. 193, Agrár b. 61. Magy. H. 685, Jelzálogb. 55, Leszám. 95. Olasz b. 46 fél, Osztr. H. 132, Salgó 560, Rima 130, Közuti 25, Déli 118, Államv. 385, Nova 136, Földhitelb. 330, Hermes 80, Horv.-szl. jelz. 46, Ingatlanb. 340, Csehb. 30, Forgalmib. 50, Keresk. H. 26, Magy.-Ném. b. 24, Közp. Jelz. 26, Városi b. 26, Mercur 25, Nemz. bank és tak. 50, Keresk. b. 1150, Belvárosi tak. 42, Lipótvárosi 21, Egy. Bpest főv. 310, Kőb. tak. 34, Magy. Ált. Tak. 170, M. Orsz. Kp. Tak. 170, Pesti Hazai Első 4100, Első magy. bizt. 5500, Fonciére 500, Magy.-Francia 370, Jég 170, Pannónia 1050, Borsod-Misk. 220, Concordia 100, Békéscs. 57, Első bu. gőz 205, Törökszentm. 49, Gizella 54, Hungária gőzm. 119, Király 64, Victoria 366, Transdanubia 83, Borsodi szén 270, Lőrinci 165, Cement 210, Szászv. 975, Kohó 775, István 70, Kőb. gőztégla 300, Drasche 535, Magnezit 2950, Magy. Aszfalt 110, M. Ált. köszén 2640, Keramiai 145, Nagy-bátyonyi 230, Ujlaki 223, Urikánvi 1180, Atheneum 302, Franklin 1400, Globus 49, Kunossy 39 fél, Pallas 55, Révai 168, Rigler 65, Stefaneum 33, Koburg 49, Csáky 52, Gazd. gépgy. 160, Fegyver 1630, Frankl 85, Ganz-Vill. 1680, Gép és vasut 130, Györffy-Wolf 140, Hoffher 190, Kaszab 105, Kühne 65, Láng 165, Lipták 38, Mág. 95, Magy.-Belga 385, Motorgy. 110, Olom-árgy. 32, Vagongy. 100, Rössemann 69, Schlick 113, Schuller 80, Teudloff 100, Wörner 27, Osztr. légsz. 740, Bárdi 31, Baróti 20 fél, Boni 105, Brassói 525, Chinoi 64, Danica 107, Diana 13 fél, Egisz 49, Izzó 475, Textil 22, Gyapjamosó 120, Papiripar 150, Részv. sör 305, Szövő és kötő 75, Spodium 320, Temesi szesz 74, Felten 950, Flóra 172, Goldberger 100, Gschwindt 300, Halteny. 36, Hungária

mütr. 205, Horvát cukor 850, Juta 175, Kábel 2200, Karton 209, Keglevich 25. Keleti-Murányi 50, Király autó 14, Király sör 52, Klein és fia 17, Klotild 105, Kőb. polg. sör 545, Krausz 71, Liget-szan. 25, Cukoripar 3350, Lámpa 242, Auer 300, M. kender 110, Österm. 236, Pamutipar 275, Ruggvanta 184, Szalámi 32, Vasuti Forg. 210, Mezőg. ipar 1380, Oceán 39 fél, Olajipar 78, Pannónia sör 20, Phöbus 56, Püspöki 22, Schwartzter 52, Szegedi kender 550, Szikla 140, Stummer 1300, Telefon 180, Temesi sör 80, Tokaji bor 40, Török 20, Turul 17, Unio szinh. 52, Vármegyei mezőg. 47, Ált. fp. (Mercur) 16, Cserző 21, Dunahar. 31, Egy. fa 35, Fornérgy. 46 fél, Guttman 630, Hazai fa-term. 178, Honi fa 32, Körösbányai 22, Lignum-Tröst 103, Magy. Am. fa 46, Erdő 14 fél, Magy. Lloyd 125, Malomsokv 19, Nemz. fa 245, Neuschloss-Lichtig 14.600, Ofa 565, Rézb. 185, Szlavónia 86, Union d. Usines 2150, Viktória bútor 28 fél, Zabotai 185, Zenta és rosk. 190, Adria 475, Atlantica 74, Levante 725, Bur 23, Miskolczi 43, Trust 135.

Szaporodnak a bankbukások Budapesten

Budapest, október 12. (Saját tudósítónktól.) Tegnap táviratilag jeleztük, hogy a nagy tőzsdei esés következtében Ernszt József bankbizományos csődbe került és büneinek sulya elől megszökött Budapestről. Előrelátható volt, hogy Ernszt nem áll egyedül és a nagy baisse — régi szokás szerint — más bizományosokat is magával fog ragadni. Valóban az első botrány kipattanása után megindult a lavina és a többi kisebb bankok ügyfelei, akik eddig erőszakolt türelemmel vártak, most feljelentésekkel ostromolják a rendőrséget. Így tegnap a Garai és a Roth és társa bankokat jelentették fel részben a letétbe helyezett részvények elsikkasztása, részben a reájuk bizott kosztpréz hűtlen kezelése miatt. A csődbejutott Ernszt ellen szintén újabb feljelentések érkeznek.

NYILTER

Alulírott közhírré teszem, hogy 1923. é. elején 3 darab 4500 lei értékű általam általi váltó elveszett. Figyelemztetek mindenkit, hogy ezen váltót bárki bárhol értékesíté, annak értéke általam kiegyenlített nem fog.
Sechehid, la 11. Oct. 1923.

Bokor Károly,
secheinidi lakos.

Férfi divatárunk

harisnyák és rövidárunk legolcsóbb forrása

Molnárnál

Ferdinánd király (Rákóczi)-ut 9.

Régi férfi kalapokat

elegáns női kalapokra
3 nap alatt átalakít

KÖNIG kalapgyár, Str. Sf. Ladislau 16
(volt Körös-utca)

Filez, posztó- és bársony kalapok 250 Leiti

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa és nagyapa

Schwartz Mór

folyó hó 12-én hosszas szenvedés után elhunyt.

Földi maradványait 14-én, vasárnap délelőtti fél 10-kor fogjuk a Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 129. számú gyászháztól az orth. izr. temetőbe örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család.

A SZERENCSE

Írta: Zombory Jenő

24

— Azt csak elhiheti, hogy imádom, abban nincsen semmi hihetetlen. Csak egy szót mondok, hogy: imádom és azt se akarja elhinni. Pedig ebben a szócskában nincs se érzélgőség, se émelegőség s ami a legfontosabb, nincs benne semmi hazugság sem. Most már azt se foghatja reám, hogy hazudom, mert csak egy szót mondtam. Az egész vallomásomat egyetlen szóban foglaltam össze. És azt hiszem, hogy a bárónő is jól tudja, hogy nem hazugság. Akkor hazudnék, ha tagadnám. Én azt hiszem, hogy csak a saját megnyugtatóra fogja reám, hogy hazudom, holott meg mernék esküdni: biztosan tudja, hogy igaz az, amit mondok. Éreznie, tudnia kell. A nő mindig tud különbséget tenni az igaz és hamis érzelmek között s ha látszólag még se akarja hinni, beismerni saját maga előtt, ezt csak szeszélyből, asszonyos macasságból, az asszonyi természetben rejlő ellentmondási ösztönből kifolyólag teszi. Mert az ellenkezés a nők második természete. Csak azért, hogy a másoknak, — jelen esetben nekem — ne legyen igaza. A nők mindig az ellenkezőjét mondják annak, amit éreznek vagy hisznek. Igazán csudálatos is az asszonyi természet. A nő szereti ha szeretik, érzi is annak igaz voltát és mégis? Igaz! csak nem tagadhatja meg asszonyi voltát azzal, hogy sejteni engedje, hogy hiszi is azt, amit mondok. Jobban esik a lelkének, ha ellentmondhat. — És én még se hiszek magának, akármilyen szépen beszéljen is.

— Hát jól! Nem bánom ellenkezzék. Mondjon amit akar, csak bent a szívében a lelkében adjon nekem hitelt. Ma még nem kívánom, hogy miattam megtagadja asszonyi voltát. Ez önzés volna részemről. Csak tessék ellenkezni külsőleg, a látszatért. De bevülről adjon hitelt szavainak és higgye el, amit mondok.

— Egyelőre csak annyit mondok, ne beszéljen szerelemről.

— Pedig szeretném még egy néhány-szor megismételni. Hiszen olyan jól esik az embernek könnyíteni a lelkén egy-egy őszintén kimondott vallomással. Mégis szót fogadok, de csak azért, mert nem akarom, hogy érzélgőséggel vádoljon. Ez majdnem olyan rosszul esik, mint amikor azt mondja, hogy hazudom. Hát olyan nehezen lehet azt elhinni, hogy szeretem magát? Hiszen minden kelléke meg van hozzá. Fiatal, nagyon szép, okos, szellemes. Miért ne lehetne elhinni ezt nekem?

— Szépen és meggyőzően beszélt és még csak megerősítésébe se került. Látta ezt a tehetséget máshol is érvényesíthetné. De nem tréfálok. Meghallgattam a végbeszédét. Mielőtt azonban véglegesen határoznék, adjon nekem időt és alkalmat arra, hogy jobban megismerjem s akkor, nos akkor folytatjuk ott, ahol ma elhagyjuk. Akarja?

— Mindent akarok!

— Hohó! Ilonday, maga az előbb még csak azt akarja, hogy higgyek magának, most meg már mindent akar? Nem gondolja, hogy ön egy kissé, hogy is mondjam csak, tulságosan merész és türelmetlen. Annyit mondok: várja meg az idejét.

— És meg jön vajjon az az idő?

— Nem ígerek semmit. Lehet igen, lehet nem. Ma még nem tudom. De beszéljünk egyébről is. Egyedül indul Japánba?

— Minden valószínűség szerint egyedül. Ugyan ki jönne velem?

— Ami azt illeti, utitársa föltétlenül akadna és ha nagyobb társasággal menne, magam is szívesen szegődném utitársává.

— Bárónő! Ön egy eszmét adott. Jöj-
ön velem bárónő.

— Sok függ attól, kik lennének az utitársai?

— Én.

— Egyedül?

— Hát érdemes lenne ezt a csodaszép tázást elrontani azzal, hogy még unalmas utitársakat is vigyünk magunkkal.

(Folyt. köv.)

Használt, de jó karban levő

Irodaberendezéseket,
péniszekrényeket,
írógépeket

1783

keres azonnal megvételre:

a ROMÁN SZESZÉRTÉKESÍTŐ R.-T. ARAD
Ajánlatokat a kiadóhivatalba.Jómenetelti, villanyerőre
berendezett moderngőzmosóda a város
központjában, lakással együtt át-
adó. — Cím a kiadóhivatalban.Aradon november hóban működését
megkezdőRomán Szeszértékesítő R.-T.
keres 1783főosztályosokat, levelezőket,
segédkönyvelőket, gyors-
és gépirókatRománul tudók, szeszszakmában jártasak
előnyben. — Ajánlatokat a kiadóhivatalba.

Eladó

Vadász községben a Piac-téren jó-
forgalmu vendéglő,
sarok nagy
amely áll 3 üzlethelyiség, kuglipálya,
3 szoba és mellékhelyiségekből.

HAUZUS PÁL, Vadász

Diákegyenruhák

csinos kivitelben legújtanysabban

Wolláknál

Str. Cogălniceanu (Várady Zs.-utca) 11.
a fűzőhótlaktanyával szemben.

„CARMEN“

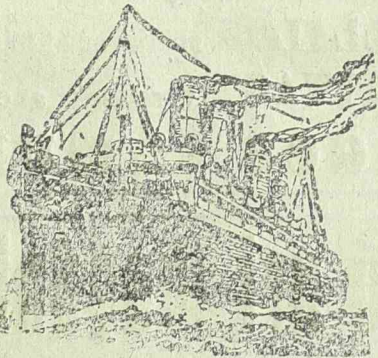
Megnyit! Megnyit!

Hölgyfedrász és Maniőr Szalon, Piata Unirii
(volt Szent László-tér) 5-ik szám alatt.
Hajmunkák, Parókák. IllatszerekRuzitska József volt városi vízvezetési
főszerező
vízvezetők szerelési és bádogoz műhelye
Calovarilul (Kalvária-u.) 29.Mindenféle szivó és nyomószivattyúk szakszerű
javítása. Ugyanott egy tanuló felvételik.

Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER

BRÉNA-AMERIKA.

Az utazást teljesen újjáépített hajóinkkal tesszük le-
hetővé, melyeken a harmadosztály is elegánsan be-
rendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára.
Elsőrangú német konyha. :- A hajókon magyarul
és németül beszélnek. :- Díjtalan tájékoztatás:

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképvislete:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130. Bejárat Polizu-utca sarkán (Bratu-szá-
loda előtt) és ennek fiókjai:

ORADEA-MARE, Bulevardul Regele Ferdinand No. 4.

Telefon: 8-26, 9-88. (A hivatalos menetjegyirodában) Sürgőnyelm: Menetjegyiroda.

Ugyanott vasuti jegyek kiadása egy a bel-, mint a külföld minden állomására.

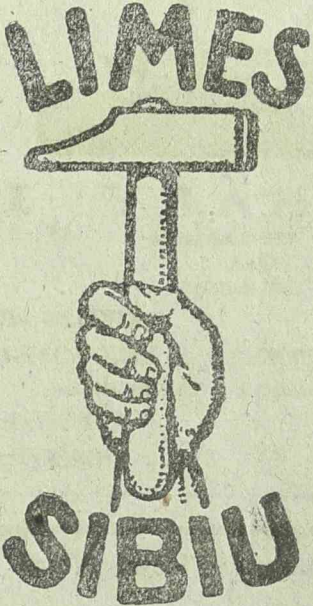
TIMISOARA,

„Korona Szálloda“ vasuttal szemben:

CERNAUTI,

Kochanovszki Gasse 3. (Botinianeau házba)

Minden felvilágosítás díjtalan.

Első Román reszelőgyár
r.-t. Sibiu — Nagyszeben
Telefon 260. Sürgőnyelm „Limes“

Mindennemű reszelők

I-a téglyöntésű acélból. Használt reszelők újravágása
Győződjön meg egy próbarendeléssel reszelőink kiváló
minőségéről.Csak elsőrangú, a legjobb téglyöntésű acélból ké-
szült reszelőkön található fentivédjegy.

„INDUSTRIA“

ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Raktárban tartunk saját gyártmányú orvosi, vegyész, irodai, raktárnoki, fűszeres, pincér, borbély, heates és gépész kabátokat, szőfőrt, kazántisztító és kék munkásruhákat elsőrangú anyag és kivitelben. — Gyárak, bányák, nagyüzemek figyelmébe ajánljuk magunkat és kíváncsra árajánlattal szolgálunk

Azonnal átad

kívánt romániai állomáson cea. 8000 calorias

szőlőszőlő darabos és kocka

szaloniszőnyeg

szobafűtési célokra,

akna és aprószőnyeg

üzemi célokra, valamint mosott speciális

kövérőszőnyeg

üzemek és szénnyagkereskedők részére.

Prompt szállít

lapányi darabos kokszt

FERROCARBON

szénkereskedelmi társaság a sziléziai és belföldi szénbányák kizárólagos képviselői

TIMISOARA

Palatul Agrar

Telefon: 9 Fiók: Cluj Calea Regele Ferdinand 70
Expositura: Petroșani és Kátfalva

Mindenest keresek, aki valamit főzéshez is ért, azonnali belépésre. Bul. Regele Ferdinand (v. Rákóczi ut) 47. 726

Szakácsnő keresek jó bizonyítvánnyal Bukarestbe. Cim a kiadóban. 578

Deutsches Mädchen findet guten Posten bei kleiner Familie. Adresse im Zuckerlgeschäft, Theatergasse 4. 725

Deutsches Fräulein sucht Stelle za kleineren Kindern Str. Vlahuta (Szent János-utca) 4 szám. 735H

Hímzőnők azzur, toledó, filé, horgoló munkások jelentkezzenek. Str. Paul Chinez (Aulich-utca) 1. Hadapród iskolától balra. 6

Adás-vétel

Eladó ház Hevesi telepen, beköltözhető 2 szoba, nagy kert, 75 ezer, Weisz Gizi, Str. Tipografiei — Nyomda-u. 4. 171

Eladó Mocsár-u. 7. számú beköltözhető ház 65 ezer, Páris-u. 14. sz. 65 ezer, Görbe-u. 3. sz. 60 ezer, Fugyivásárhelyen 1 hold szőlő, fél ház 50 ezer. Weisz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-u.) 4. 172

10—12 éves fiú és leányka télikabát eladó. Cim Str. Casarmei (Kassárnya-u.) 9 sz. 679

Férfi télikabát, hosszú és egy fiú télikabát, rövid, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 602

Megvételre keresek egy kétajtós fehér ruhaszekrényt. Cim a kiadóban. 577

Eladó ház. Központban beköltözhető 4 parkettes, komfortos lakással. Jövedelmez 100 ezer leit. Eladási ára 150 ezer cseh korona. Weisz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. sz. 170

Eladó perzsa átvétők és ebédülőszőnyeg, szmírna szőnyegek, kézimunka-storok, képek, egy jó karban levő seziön, zöld szövet, ágyterítő és abroszok, kelin abrosz, 3 m. fekete szövet, selyem paplan stb. Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30., jobbra. 609H

Eladó egy fehér ruhaszekrény és egy antik berakott ruhaszekrény. Cim a kiadóban. 576

Eladó filé motívok, arany terítők, kötött kis és nagy terítők, matyó hímzések, hímzett és ajóuros terítők. Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30., jobbra. 610H

Női ingek, nadrágok, lelbchenek, zsebkendők, lámpaernyők, tegyezők, barna boa, kötött ruhák, barna kötött cep. Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra. 611H

Eladó házt vagy leházat azonnal elintézők. Prima minőségű szőnyeg napl áránál sokkal olcsóbban adunk. Bizományban bármilyen ágadunk. „Orient” kereskedelmi iroda. Str. Orfektatului (v. Árvaház-utca) 2. sz. 447

Eladó egy szalon garnitúra 2 darab szőnyeg 3 4 méter Str. Erollor (Vitéz-utca) 30. 772

Eladó egy pedálos cimbalom, egy ruha szekrény, egy ágy. Str. Sziliget-ut. 15. szám. 720

Férfi téli kabát, ebédülőszőnyeg, férfi bunda, nutria bélésű, szilészin bundák, frack, látszó eladók. Str. Paul Chiner (Aulich-utca) 1. Hadapródiskolától balra. 7

Száraz tűgyfát vennék 50—60 vagonnal a vas-kőhagyvárad vonalon ab vagon. Ajánlatokat ár megjelölésével sürgősen kérek Ion Prodanescu, Calarasi (Jalomita) címre. 728H

Egy domboru virágkőri kviplett hálószoba tükörrel, legfinomabb kivitelben eladó. Str. Marasti (László Vilmos-ut) 3. Bittenbinder műasztalosnál. 734

Eladó 5—4 méteres smirna szőnyeg, egy szép perzsa hencser takaró, divány párnák, zeolnai szervizek, mosdó szerviz. — Weisz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-u.) 4. 173

Egy komplett ebédülő, szőnyeggel, divánnyal, függöny és asztalterítővel eladó. Str. Gerliczy-utca 3. 719

Gyermek
Fiú és
Leány

CIPÓT

Iskola Mányra a legjobbakat a „Fecske” Áruházban
Zsigmond és Adler cégnél vehet Joga-u. 8.

Vegytisztító üzlet
Bazár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK mindennemű felsőruha
TISZTÍTÁST Vasalások azonnal.
BORGOS SÁMUEL.

Eladó uri magánház

Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 4 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba azonnal elfoglalható lakással. Ára: 340.000 Lei. Értekezhetni

„Ardeal“

Str. Ep. Clorogariu (v. Uri-utca) No. 8.

Oktatás

Angolt Berlitz módszer szerint tanítok. Ugyanott magyar gyorsírást. Cim a kiadóban. 700

LAKÁS

Butorozott szobát azonnalra keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 615

Fiatat, gyermektelen házaspár azonnalra keres egy üres szobát. Cim Str. Vlahuta (Szent János u) 32. Bírő. 686

Keresetelk egy nagy szoba konyhával, vagy két kisebb szoba konyhával, jól megfűtetek, butorral vagy butor nélkül. Romanovici Banca Romanescu. 705

Butorozott szobát keres fiatal házaspár, vagy lakást butorral átvész. Cimet a kiadóba kér. 706

Beköltözhető, lehetőség magánháza keresek sürgősen megvételre. Cimet „Sürgős” jelzőre a kiadóba kérek. 737

Központban bármilyen célra alkalmas nagy gyárhelyiség, elfoglalható fűdőszobás lakással átadó, esetleg bérbeadó. Str. Episcopului Pavel (Pável-utca) 5. 728

Lakáshány miatt tanítónő lakást keres öreg urinó vagy uriembernél, jól gondozná. Cime meg tudható Scoala Normala de Balet, Gergely Corionai tanítónál (v. realiskola). 730H

Traffic
berendezés
szép, komplett, eladó.

„Ardeal“
Strada Clorogariu 8.
(v. Uri-utca 8. sz.)

Alkalmazás

Érettségizett, perfekt irodai munkaerő könyvelésben, levelezésben, géptírásban teljes jártassággal bír, alkalmazást keres. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja. 704

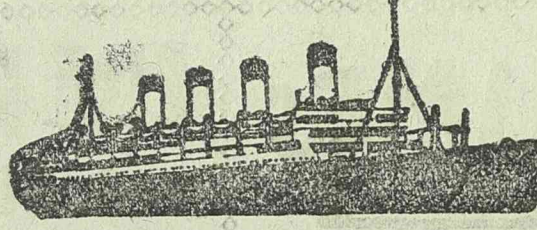
Fiatat fűszeres segédel azonnali belépésre keres Schwartz Farkas és fia, Str. Vlahuta (Szent János utca). 712H

Szeptatós dada 2 hónapos gyermekhez azonnali bglépésre kerestetik. Cim Blauné. Str. Castelului (Várkapu-u.) 2., emeleleten. 731H

Jól főző szakácsnő jó bizonyítvánnyal azonnalra keresek. Dr. Sor Boulevard Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 18 729H

Idősebb nyugdíjas hivatalnoknő házzvezetőnek ajánlkozik egyszerű, magános urhoz vidékre is. Havi 100 leit és jó bánásmódot kér. Cim a Hegedűs Hírlapirodában: 732H

CUNARD LINE

HOLLAND KIRÁLYI LLOYD

EUROPA : ESZAK-AMERIKA
EUROPA : KANADA
EUROPA : DÉL-AMERIKA

ELŐ CSATÁLTU LEVÉL ÉS GYORSÓZOSOKKAL

Bekajórák: HAMBURG, CHERBOURG és AMSTERDAM-BA

További felvilágosítást kérdezzen a CUNARD LINE-ban,

BUKAREST, CALEA VICTORIEI, 40
CHERNOVITZ, STR. REGELE FERDINAND, 40

ÁTKELÉS AMERIKÁRA 54. NAP ALATT

TEHERVÁR, BULEVARDUL CALEA, 40
CHISENEV, MICHALOVSKAIA, 35

Eladó Fecske-utca 8. számú ház. Értekezhetni Brzebet-utca 6. 703

Különfélék

Román kadémiái hallgató urt családnál vállalt középiskola tanítását lakás ellenértékében. Cimet a kiadóba. 727

Társ kerestetik egy jól bevezetett vállalatához 110 ezer lei tőkével. Ajánlatok „Biztos megélhetés” alatt a kiadóba. 724

Jumperek és horgolt ruhák a legcsinosabb kivitelben készülnek Iványt-nénél, Colonia Nilgeaz (telep) Repülőhid mellett. 707

Utlevélekhez, bérletekhez legutányosabban készit fényképeket Zenker fényképész Str. I. C. Bratianu (v. Szaniszló-utca) 25. szám.

Tisztviselőnő teljes elátást keres. Cimeket a kiadóba kér. 678

Romélem

tudja már, hogy leggyorsabban intézi el

utlevélet és vízumát

Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
fúttíródája
Pannónia kávéház

Str. Reg. Ferdinand 9.

Stepper cukrászda mellett, özv. Petriné lázzerész üzletben tekintse meg

HERBST

Gönczér rakfát és a káratban az árákat. Brillantot, arany- és ezüstdíszítványokat, órákat olcsóan vásárolhat. Brillant, arany és ezüster magas árákat fizetek.

VESZONKI

szőnyegeket, butorokat,

teljes lak- és iroda-berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frankel és Fia
Str. General Mosui 10
Mihály Mihály-utca 10.

Eladó

1 szép bőrgarnitúra
1 gyögyörű antik tükör
4 sirlámpa
1 nagyon szép szinezésű, valódi perzsa szőnyeg
Biedermeier-vázák
Különböző ajándéktárgyak.

Humanitas
Strada Alexandri
(v. Teleky-utca) 11.